

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/128/2014
Identifikačné číslo spisu:	7014200412
Dátum vydania rozhodnutia:	03.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014200412.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: A. Z., K. XXX, M., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sd/23/2014-21 zo 17.07.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sd/23/2014-21 zo 17.07.2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd hore uvedeným rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 03.01.2014, ktorým táto zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zároveň mu bol priznaný invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“).

Predmetom konania pred krajským súdom bolo aj preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 09.04.2014, ktorým táto na základe opravného prostriedku zvýšila navrhovateľovi invalidný dôchodok na sumu 273,10 Eur od 25.03.2014 podľa ust. § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť je určená mierou zodpovedajúcou zákonu, preto napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa ako zákonné potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“).

Proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že posudkový lekár nesprávne posúdil rozhodujúce zdravotné postihnutie a neposúdil zhoršený zdravotný stav.

Navrhovateľ namietal, že jeho rozhodujúcim zdravotným postihnutím je systémový lupus erythematosus - porucha imunity- hyperimúnne stavy s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 60% do 70% (kapitola. III., oddiel B, písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení) a táto choroba mu spôsobila zlyhanie obličiek a ďalšie zdravotné problémy. Žiadal, že mu má byť zohľadnená 10% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nakoľko má aj iné zdravotné postihnutia podľa ust. § 70 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa označila uvádzané dôvody za neopodstatnené. Podľa jej názoru skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Napadnutý rozsudok navrhla ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 3. mája 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa ust. § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení „poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.“

Podľa ust. § 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.“

Podľa ust. § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov“.

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu t. j., že odporkyňa napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 03.01.2014 zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zároveň mu priznala invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a následne po podaní opravného prostriedku proti uvedenému rozhodnutiu, po jeho preskúmaní rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 09.04.2014 zvýšila navrhovateľovi invalidný dôchodok na sumu 273,10 Eur, nakoľko tento je od 25.03.2014 invalidný podľa ust. § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Podkladom pre pôvodné rozhodnutie odporkyne z 03.01.2014 bol posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Rožňava zo 04.11.2013, podľa ktorého je rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa postihnutie podľa kapitoly XI. Choroby močovej sústavy, oddiel A Postihnutia obličiek, položka 8 Stav po transplantácii obličky, písm. b) po stabilizácii zdravotného stavu s prihliadnutím na pretrvávajúcu funkčnú poruchu a prípadné komplikácie podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení so stanovenou 60 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Iné zdravotné postihnutia odôvodňujúce navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa zistené neboli.

Na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku bol jeho zdravotný stav opätovne posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, ústredie pracovisko v Prešove dňa 25.03.2014, ktorý potvrdil rozhodujúce zdravotné postihnutie stanovené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, pobočky Rožňava dňa 04.11.2013, t. j. postihnutie podľa kapitoly XI, oddiel A, položka 8, písm. b) prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, s percentuálnym rozpätím od 30% do 60%, pričom u navrhovateľa bola stanovená 60% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Druhostupňový posudkový lekár však zároveň konštatoval, že všetky ostatné ochorenia majú vplyv na výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou o 10%. Rozhodnutím odporkyne z 09.04.2014 bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa navýšená na 70%.

Z celkového posudku z 25.03.2014 vyplýva, že posudzovaný je 37 - ročný muž, ktorý je liečený na diagnostikovaný lupus erytematodes s postihnutím parenchýmu obličiek. Pre ich zlyhanie mu bola transplantovaná oblička od mŕtveho darcu, ktorú má už 11 rokov. V súčasnej dobe bola vykonaná biopsia z transplantovanej obličky, nakoľko sa zhoršila jej funkcia, došlo k ústupu kreatinínu nad 200, urey. Boli skúmané parametre reekcie transplantovanej obličky, zhoršenie sa klasifikuje ako ľahkého stupňa. Výrazný podiel na chronickej toxicite transplantovanej obličky má kalcineurínový inhibítor CNI, ktorý prispieva k rozvoju progresie obličkového zlyhania. U posudzovaného boli v deň vyšetrenia dokumentované výrazné závratové stavy, vysoký krvný tlak, výrazný depresívny stav, lieky neberie pre obličkovú nedostatočnosť, u kardiológa nebol tri roky, predtým mal hypertrofiu ľavej komory. Na základe toho posudková lekárka vzala do úvahy všetky ťažkosti posudzovaného spojené so základným ochorením systémového ochorenia - lupus erytematodes a konštatovala, že všetky ostatné ochorenia majú vplyv na výšku miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a túto navýšila od dňa vyšetrenia o 10% zo 60% na 70% podľa ust. § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom prvostupňového súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa prvostupňový súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ v súdnom odvolacom konaní nepredložil iné lekárske správy, ktoré by predstavovali nové skutočnosti, nezohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Námietka navrhovateľa, že mu má byť zvýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o ďalších 10% podľa ust. § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, z dôvodu, že trpí aj inými chorobami, nebola, podľa názoru odvolacieho súdu, spôsobilá spochybniť preskúmané rozhodnutia odporkyne, keďže ako vyplýva z posudkového spisu odporkyne posudkový lekár sociálneho poistenia v posudku z 25.03.2014 zohľadnil aj iné závažné zdravotné postihnutia a navýšil pokles miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10% v zmysle ust. § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení z pôvodných 60% na 70%, preto nebolo možné považovať túto námietku za dôvodnú.

Odvolací súd ďalej dodáva, že pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa, t. j. postihnutie podľa kapitoly XI. Choroby močovej sústavy, oddiel A Postihnutia obličiek, položka 8 - Stav po transplantácii obličky, písm. b) po stabilizácii zdravotného stavu s prihliadnutím na pretrvávajúcu funkčnú poruchu a prípadné komplikácie podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, u navrhovateľa bola stanovená 60 % miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, čo v zmysle prílohy 4 vyššie uvedeného zákona predstavuje maximálnu možnú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri danom zdravotnom postihnutí.

Pokiaľ by sa zdravotný stav navrhovateľa podstatne zhoršil, resp. by došlo k inej zmene zdravotného stavu v dôsledku nových zdravotných postihnutí, môže navrhovateľ opätovne požiadať o preskúmanie miery poklesu schopnosti, alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenia novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľom uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.